

Na osnovu člana 18. stav 1. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00 i 4/01), člana 7. Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 2/02 i 28/03), a u vezi sa članom 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97 i 7/02), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od 27. maja 2004. godine, donijela je

ODLUKU

O PROŠIRENOM OBIMU PRAVA ZA KORIŠTENJE ORTOPEDSKIH POMAGALA, LIJEKOVA, MEDICINSKO- SANITETSKIH SPRAVA I MATERIJALA ZA RATNE VOJNE INVALIDE SA PODRUČJA KANTONA SARAJEVO

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovom odlukom se utvrđuje prošireni obim prava na korištenje/nabavku ortopedskih pomagala i njihovu opravku, lijekova i sanitetskog materijala za ratne vojne invalide, kao i posebni medicinsko-sanitetski materijal za ratne vojne invalide-paraplegičare, sa područja Kantona Sarajevo, kao i način i postupak ostvarivanja ovih prava.

Finansiranje prava iz stava 1. ovog člana se obezbjeđuje u punom iznosu, na način i u skladu sa ovom odlukom.

Član 2.

Obim prava iz člana 1. ove odluke, određuje se jedinstvenom listom pomagala, endoproteza, lijekova i medicinsko-sanitetskog materijala, a koji su utvrđeni prema vrsti, roku trajanja i cijeni koštanja.

Član 3.

Ratni vojni invalid ostvaruje pravo na ortopedsko pomagalo, odnosno endoprotezu, na osnovu medicinske indikacije i nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Ratni vojni invalid ostvaruje pravo na ortopedsko pomagalo, odnosno endoprotezu, nakon isteka roka korištenja, a na osnovu ličnog zahtjeva koji podnosi Ministarstvu zdravstva koji na temelju službene evidencije koju vodi o ratnim vojnim invalidima, cijeni opravdanost zahtjeva sa aspekta roka korištenja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministarstvo je dužno o zahtjevu iz prethodnog stava odlučiti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 4.

Ratni vojni invalidi imaju pravo na opravku ortopedskih pomagala i endoproteza, u punom iznosu na teret proizvođača u skladu sa ugovorom.

Ratni vojni invalid ima pravo na opravku ortopedskih i drugih pomagala utvrđenih ovom odlukom u punom iznosu a na teret sredstava izdvojenih na proširena prava ove kategorije osiguranika.

Član 5.

Ratni vojni invalidi ostvaruju pravo na specifične lijekove utvrđene ovom odlukom, a koje propisuje doktor porodične medicine, na osnovu prijedloga i nalaza specijaliste određene grane medicine.

Ratni vojni invalidi ostvaruju pravo na lijekove na posebnom obrascu recepta koji je crvene boje.

Član 6.

Ratni vojni invalidi se oslobađaju participacije za lijekove propisane Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osuguranja Kantona Sarajevo, kao i način njihovog propisivanja i izdavanja ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 13/02 i 16/03).

Član 7.

Pravo na sanitetski materijal, ratni vojni invalid ostvaruje na osnovu nalaza i mišljenja doktora medicine u primarnom nivou zdravstvene zaštite, gdje bi se za svakog RVI trebao otvoriti poseban karton za ortopedska i medicinsko-sanitetska pomagala.

II - JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH POMAGALA, SANITARNIH SPRAVA I MATERIJALA, MEDICINSKE INDIKACIJE, ROKOVI KORIŠTENJA I NJIHOVA CIJENA

Član 8.

Osiguranim licima iz člana 1. ove odluke, po osnovu proširenog obima prava, u medicinski indiciranim slučajevima, priznaje se pravo na slijedeće:

Red.	Rok korištenja	Učešće	
br.	Naziv pomagala	u mjesecima	Zavoda
	u KM do:		

---

1. Proteze za gornje ekstremitete

- šaka   800,00

- podlakatna, 1.500,00
- exartikulacija lakta, 1.700,00
- nadlakatna, 2.250,00
- exartikulacija ramenog zgloba. 3.500,00

Rok trajanja: 36

2. Proteze za donje ekstremitete

- djelimična amputacija stopala, 650,00
- proteza stopala, 1.350,00
- potkoljena, 3.500,00
- exartikulacija koljenog zgloba, 4.500,00
- natkoljena, 5.000,00
- exartikulacija zgloba kuka. 5.500,00

Rok trajanja: 36

- silikonski lajner 12 1.200,00

Silikonski lajner se može odobriti nakon jedne godine korištenja proteze.

- ortopedska cipela uz protezu 12 200,00

Indikacije za tač. 1. i 2.:

Protetska sredstva (proteze) služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova ekstremiteta.

Uz protezu za gornji ekstremitet osigurano lice dobija kao terminalni nastavak funkcionalnu kuku ili vještačku šaku.

3. Endoproteze

a) proteza za kuk:

- standardna cementna totalna trajno 1.300,00
- bezcementna trajno 2.900,00
- reviziona trajno 2.900,00

b) proteza za koljeno ili rame trajno 3.800,00

c) endoproteza lakta trajno 1.800,00

Indikacije:

Standardna cementna totalna endoproteza za kuk, koljeno i rame obezbjeđuje se osiguranom licu kod kojeg je neophodna ugradnja iste u slučaju artroze zgloba, reumatoidnog artritisa, posttraumatskih stanja i kongenitalnih anomalija zgloba.

4. Navlaka za bataljak (6 komada) 12 72,00

5. Silikonske čarape 6 100,00

6. Aparati za gornje ekstremitete 48

- Ortoza za šaku sa mehaničkom funkcijom 350,00

- Radijalis aparat od plastične mase 90,00

- Dvodijelna ortoza za ruku sa mehanizmom fleksije i ekstenzije 550,00

7. Štake 24

- metalne - podlakatne 35,00

- drvene - potpazušne 65,00

Štake se obezbjeđuju ako se tim pomagalom omogućuje ili poboljšava kretanje (stajanje i hod).

8. Štap sa četiri (4) gume 36 35,00

Indikacije:

- poremećaji donjih ekstremiteta koji ometaju kretanje ili dovode do pogoršanja zdravstvenog stanja usljed opterećenja pri svakodnevnim aktivnostima.
- 9. Hodalica 60 180,00
- 10. Trapez za krevet 60 60,00
- 11. Antidekubitalni zračni gumeni jastuk 36 800,00
- Indikacije:
- nepokretne osobe koje se kreću samo pomoću kolica
- 12. Antidekubitalni zračni gumeni madrac za krevet sa ili bez agregata 36 2.000,00
- Indikacije:
- nepokretne osobe, stalno vezane za krevet - kvadriplegija i paraplegija i drugi prema indikaciji
- 13. Sanitarna pomagala 48

- - kolica za kupanje kod neadaptiranih kupatila ili 3.000,00
- - kran za kupanje ili 5.000,00
- - lift za kupanje 2.000,00
- Indikacije:
- - teško funkcionalno onesposobljenje:
- - paraplegija,
- - kvadriplegija
- - koje zahtijevaju tuđu njegu i pomoć I (prvog) stepena
- 14. Invalidska kolica: 48
- - na mehanički pogon 4.000,00
- - aktivna kolica po mjeri za korisnike sa paraplegijom i obostranom amputacijom 4.000,00
- - električna kolica sa elektromotorom 10.000,00
- - ratnom vojnom invalidu, korisniku invalidskih kolica se obezbjeđuju i pripadajući rezervni dijelovi za invalidska kolica:
- - gume vanjske (velike i male) - par 6 110,00
- - gume unutrašnje (velike i male) - par 6 30,00
- - kočnice - set sa originalnim šarafima 6 80,00
- - felga bez obruča 6 350,00
- - akumulator za električna kolica 12 1.000,00
- - punjač za akumulator 12 1.000,00
- Indikacije:

1. paraplegija i kvadriplegija nastala ranjavanjem,
2. amputacija obje noge iznad koljena,
3. amputacija obje noge ispod koljena, kada je protetisanje nemoguće ili je kontraindicirano iz medicinskih razloga,
4. amputacija jedne noge, a zbog progresivnog oboljenja i predviđanja pogoršanja stanja druge noge, ne može se omogućiti hod i izvršiti protetisanje,
5. kompletna ili teška uzetost donjih ekstremiteta, ili ako i pored aparata veći dio vremena provodi u kolicima,
6. kompletna istostrana oduzetost ruke i noge, a osposobljavanje za stajanje nije indicirano iz drugih medicinskih razloga (srčana oboljenja i sl.).

Ratnom vojnom invalidu se obezbjeđuje sobni ili poljski tip invalidskih kolica prema navedenim indikacijama.

15. Mider platneni sa metalnim ili plastičnim pojačanjem 24 150,00

Indikacije:

Platnena sa metalnim ili plastičnim pojačanjem propisuje se kod:

- stečene deformacije kičmenog stuba
- promjena na kičmenom stubu koje su posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti nastale za vrijeme službe u Oružanim snagama RBiH.
- 16. Štap za slijepa lica 12 150,00

Štap za slijepa lica obezbjeđuje se, ako se tim pomagalom omogućuje ili poboljšava kretanje, stajanje i hod.

17. Zaštitne naočale za slijepa lica - RVI 48 70,00

18. Očne proteze

- staklena 24 260,00

- plastična (akrilatna) 36 550,00

Očna proteza obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu u slučaju gubitka oka i to:

1. puna obična, u slučaju anoftalmosa,
2. ljuspasta u slučaju djelimičnog odstranjenja oka ili atrofije očne jabučice.

Ako standardni oblik i veličina očne proteze ne odgovara obliku ili veličini konjuktivne vrećice, izrađuje se očna proteza po mjeri.

Ratnom vojnom invalidu, može se obezbijediti orbitalna proteza u slučaju kada pored nedostatka očne jabučice, postoji i unakaženost spoljašnjeg dijela oka.

Ratni vojni invalid ima pravo na otopine za dezinfekciju i čuvanje očne proteze.

19. Korekciona stakla 30 50,00

Indikacije:

Korekciona stakla obezbjeđuju se ratnom vojnom invalidu u slučaju hipermetropije i miopije.

Korekciona stakla mogu se ratnom vojnom invalidu obezbijediti i prije isteka utvrđenog roka trajanja za ovo pomagalo, ako doktor medicine - specijalista za očne bolesti utvrdi potrebu za promjenom stakla zbog promjene dioptrije za više od 0,5 dioptrije.

20. Standardni celuloidni armirani

okviri za naočale 30 100,00

21. Aparat za pojačanje sluha: 48 599,00

Indikacije:

Slušni aparat obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu sa ukupnim gubitkom sluha po F.S. više od 40%.

Slušni aparat se obezbjeđuje ratnom vojnom invalidu na osnovu nalaza i mišljenja doktora medicine-specijaliste audiologa odnosno specijaliste za bolesti uha, grla i nosa koji ima mogućnost da vokalnim i tonalnim audiološkim ispitivanjem kao i stručnim testiranjem karakteristika amplifikatora odredi rehabilitacioni efekat, osigura rehabilitacioni postupak i na osnovu toga utvrdi potrebu dodjeljivanja aparata određenih elektroakustičnih karakteristika koje će najbolje odgovarati u datom slučaju oštećenja sluha.

Ako ratni vojni invalid zahtijeva da mu se dodijeli slušni aparat drugog oblika (ugrađen u naočare, naušnice, šnalu i sl.) sam snosi troškove razlike cijene između standardnog pomagala utvrđenog u ovoj odluci i onog koje sam izabere.

22. Parcijalna zubna proteza 24 150,00

23. Totalna zubna proteza 48 300,00

Indikacija za tač. 22. i 23.:

Zubna proteza u smislu tač. 22. i 23. ove odluke odobrava se ratnom vojnom invalidu samo u slučaju promjena i pogoršanja gornje i donje vilice, a što je posljedica ranjavanja nastalog za vrijeme službe u oružanim snagama RBiH, a u ostalim slučajevima se ostvaruje pravo u smislu Uredbe.

24. Kесе za urin sa
ispustom (noćna) 30 kom. mjesečno 60,00

25. Urin-vrećice uz nogu 30 kom. mjesečno 180,00

26. Urinar (kondom) sa tra-
kom ili samoljepljivi 30 kom. mjesečno 100,00

Indikacije za tač. 24., 25. i 26.:

Kesa za urin sa podlogom obezbjeđuje se, ako se savremenim metodama liječenja ne može regulisati valjano pražnjenje mokraćne bešike, odnosno u slučaju kad se pražnjenje mokraćne bešike nakon operativnog zahvata vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu (urino stoma).

27. Stalni Foley kateter
silikon 100% 3 kom. mjesečno 45,00

Indikacije:

Stalni foley kateter obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu ako je pražnjenje mokraćne bešike trajno nemoguće putem slobodne drenaže.

28. Jednokratni kateter 6 kom. dnevno 20,00

Uz kateter se obezbjeđuje:

- gel za kateteriziranje 6 kom. dnevno 20,00
- sterilne rukavice 6 pari dnevno
- nesterilne rukavice 2 para dnevno
- umjesto jednokratnog katetera, osigurati nabavku seta koji je jeftiniji i sadrži potrebno: kateter, gel za kateteriziranje, rukavice i urinsku kesu.

Indikacije:

Jednokratni kateter obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu ako je pražnjenje mokraćne bešike nemoguće putem slobodne drenaže i vrši se više puta dnevno.

29. Pelene kod osoba koje ne kontrolišu svinktere 2 dnevno 60,00

kod kvadriplegija

- podloge za bolesnike 2 dnevno 100,00
- muške pelene za inkontinenciju kod paraplegije 2 kom. dnevno 60,00

30. Medicinsko-sanitetski materijal

- gaza, zavoji, flasteri i sredstva za dezinfekciju za RVI 1,00 KM po komadu

RVI ostvaruju pravo na sanitetski materijal na osnovu nalaza i mišljenja nalaza ljekara specijaliste odgovarajuće grane medicine

Indikacije:

Kod hroničnih postoperativnih stanja odnosno povreda, uzrokovanih ranjavanjem, a kod kojih je potrebno permanentno previjanje i održavanje higijene rane, odnosno povrede.

31. Endotrahealna kanila 2 kom. na 12 mjeseci 350,00 Indikacije:

Endotrahealna kanila obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu kod izvršene traheotomije.

III - LISTA SPECIFIČNIH LIJEKOVA ZA RVI

Član 9.

RVI - paraplegičari imaju pravo i na specifične lijekove i to:

- LIORESAL tbl.
- VIAGRA
- ANTIBIOTICI - prema antibiogramu, bez obzira o kojem se antibiotiku radi.

Indikacije:

Lijek Lioresal tbl. obezbjeđuje se ratnom vojnom invalidu u slučaju spazma mišića, indiciran je kao miorelaksans, a Viagra se obezbjeđuje u slučaju erektilne disfunkcije.

Član 10.

Ratni vojni invalid, ima pravo na lijekove koje prema indikaciji koristi kao ostalu dnevnu terapiju, kao i druge lijekove prema potrebi, a po preporuci ljekara specijaliste.

IV - IZRADA, NAČIN KORIŠTENJA ORTOPEDSKIH POMAGALA, ENDOPROTEZA I STOMATOLOŠ- KO-PROTETSKIH SREDSTAVA

Član 11.

Ratni vojni invalidi imaju pravo na ortopedska pomagala i medicinsko-sanitetske sprave utvrđene u članu 8. ove odluke, a koji su odgovarajuće kvalitete i izrađeni od kvalitetnih materijala.

Član 12.

Invalidska kolica u smislu člana 8. tačka 14. ove odluke, ratni vojni invalid dobija uz revers sa obavezom vraćanja nakon prestanka korištenja zbog isteka roka, ili iz drugih razloga.

Član 13.

Ratni vojni invalid u medicinski indiciranim slučajevima, a na prijedlog ljekara specijaliste, ima pravo na zamjenu ortopedskog i drugog pomagala utvrđenog u članu 8. ove odluke i prije isteka roka utvrđenog ovom odlukom.

Član 14.

Nakon isteka roka utvrđenog u članu 8. ove odluke, utvrđuje se potreba za novim pomagalom i vrši se zamjena pomagala, a ratni vojni invalid je dužan da ga savjesno koristi.

Član 15.

Rokovi trajanja pomagala utvrđeni u članu 8. ove odluke računaju se od dana dobijanja pomagala.

V - SREDSTVA ZA FINANSIRANJE PROŠIRENIH PRAVA

Član 16.

Proširena prava ratnih vojnih invalida utvrđena ovom odlukom, finansiraju se iz sredstava budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 30% i sredstava doprinosa obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 70%.

Član 17.

Na osnovu iskazanih potreba za proširena prava RVI, a koja proizilaze iz odredbe čl. 8. i 9. ove odluke, Ministarstvo će predvidjeti u budžetu Kantona Sarajevo potrebni iznos sredstava za ove namjene, a Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo će takođe planirati ova sredstva u finansijskom planu za narednu godinu.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

Prava koja nisu regulisana ovom odlukom, ratni vojni invalidi ostvaruju na način i u obimu utvrđenim Uredbom o obimu prava osiguranih lica na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, endoproteza, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka.

Član 19.

Prava po osnovu ove odluke, u finansijskom smislu, se mogu koristiti u 70% kapaciteta u 2004. godini, a u punom finansijskom iznosu, nakon usvajanja budžeta Kantona Sarajevo za 2005. godinu.

Član 20.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajeva".

Broj 01-05-15260/04
27. maja 2004. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Meliha Alić, s. r.